

Pont de cal Pei

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Carretera C-26. PK 158,900
Emplaçament Sobre la riera de Vilada.

Coordenades:

Latitud: 42.13807
Longitud: 1.93934
UTM Est (X): 412348
UTM Nord (Y): 4665651

Classificació

Número de fitxa 08299 - 105
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: L'estat del pont, per bé que transformat per les obres de reparacions, és bo.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: 08300A001090130000SS

Fitxes associades:

[Desguàs de Bertrana](#)
[Pont de Bertrana](#)
[Pont del Sofre](#)
[Pont de la Coromina](#)
[Desguàs de Cal Peraire](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Descripció

Es tracta del pont més gran que es va fer amb la construcció de la carretera de Montesquiu. Les mides aproximades són d'uns 15 m d'alçada i llum de 55 m. Consta de 3 ulls i està orientat d'est a oest. Permet el pas de la riera de Castell de l'Areny, que el creua de nord a sud. El pont rep el nom per la proximitat a la casa homònima de cal Pei ubicada al sector sud-oest del pont. La construcció original era de pedra i volta de canó de maons, que actualment està encofrada amb formigó. L'estructura està bastida amb grans carreus de pedra repicada a tall de brancals. La pedra interior està organitzada per filades a les quals se li ha marcat el junt de morter amb una estètica forma hexagonal. Els enginyers van afegir algunes cornises com a elements decoratius que les podem trobar a les transicions entre la volta i els estreps i pilastres, o a la base dels tallamars. Estructuralment el pont és esvelt i de molt bona fàbrica. Els tres ulls són de grans dimensions, per bé que l'aigua només travessa pel central i el de la llera est. La plataforma superior es completa amb una sèrie de baranes de pedra rectangulars fetes amb grans carreus de pedra que es van alternant amb uns pilars també fets amb grans carreus rectangulars.

Observacions:

El conjunt està fet seguint l'estil de les grans obres civils del s. XIX. L'Arxiu General de la Diputació de Barcelona disposa de diferent documentació de la construcció de la carretera. Part dels grans blocs de les baranes de la plataforma s'han perdut i han estat substituïts per lloses de formigó.

Història

A la dècada de 1860 s'inicia a la província de Barcelona una planificació de noves carreteres que millorin la connexió interna del país. D'aquesta manera l'any 1879 es presenta el Pla de carreteres provincials de Barcelona per part de Melcior de Palau. En dit pla s'inclou la futura carretera de Berga-Montesquiu la qual s'inaugura, inclòs el tram de Vilada, entre els anys 1880-90, esdevenint un fet transcendent pel poble. Per una banda, millora l'aïllament del nucli el qual finalment disposa de carretera i deixa enrere l'antic camí ral només apte per transport de ferradura. I per altra, marca l'inici del creixement del nucli urbà, ja que bona part dels nous habitatges, fàbriques i altres edificis de nova construcció s'ubicaran entorn de la via als peus de l'església parroquial de Sant Joan. Una de les obres més singulars de la carretera és el pont de cal Pei, el de majors dimensions de tota la carretera. El tram de nova carretera era aproximadament de 50 km nous de via. Aquest recorregut és encara ara en gran mesura, el traçat de la C-26. Aquest pont, a diferència del de Bertrana, va ser volat juntament amb els del Sofre i la Coromina, durant la retirada republicana l'any 1939. Fruit d'això als anys 1940 es va haver de refer altre cop les voltes del pont. En documentació de la Diputació de Barcelona també consta unes obres de reparació estructurals del pont fetes a finals del s. XIX. Tal i com descriu Melcior de Palau a l'inici del "Estudio histórico-crítico" que publica al núm. 20 de la Revista de Obras Públicas (1890), l'herència de la III Guerra Carlina és ben present en la base de construcció d'aquest primer gran eix transversal:

"Carretera de Montesquiu al confín de la província con Lérida por Berga. Altamente estratégica, pues une la provincia de Gerona con la de Lérida, y el río Ter con el Llobregat, atravesando escabrosos terrenos y pasando por pueblos que, como el de Alpens, se hicieron tristemente célebres en la última guerra civil, débese casi por entero á esta circunstancia su inclusión en el plan, sin desconocer que su apertura ha cambiado la faz de la comarca, haciéndola entrar por los senderos de la industria y del comercio, que le eran totalmente extraños."

Bibliografia

NAVÀS T. Carreteres i camins del Berguedà. Orígens històrics i gestió viària en temps de la Mancomunitat. Núm. 122 (2014): L'obra de la Mancomunitat al Berguedà.

PALAU M. Estudio histórico-crítico. Revista de Obras Públicas. Núm. 20. 1890.

